

Engin Erkiner: Yuri Afanasievi arkadaşlara tanıtmak gerekmez. SSBC Bilimler Akademisinin yayinlari cercevesinde yayinlanan yazilari ve kitaplari 1970li yillarda ulkemizde hayli okunurdu.

Afanasiev'in, Lettre International adli derginin gectigimiz ay piyasaaya cikan 84. sayisinda Rusyanin Cokusu baslikli bir yazisi yayinlandi.

Bastan belirteyim, Afanasiev'in uzun yazisindaki tekrarlar ve yillardan beri bilinen bir konuyu bu kadar karisik bicimde anlatmasi hic hosuma gitmedi. Yaziyi ozet olarak aktarayim:

Yazi baslica uc gorusu barindiriyor:

Birincisi: Rusyanin son 500 yillik tarihi bir imparatorluk tarihi baglaminda ele alinmalidir. Rejimler degismis ama bu ozellik degismemistir.

Carlik Rusyasi bir imparatorluktu, SSCB farkli bir toplumsal sisteme sahip olsa da ayni anlayisa sahipti, Rusya Federasyonu da bugun ayni dogrultuda gelismektedir.

Afanasiev'in gorusu, sosyalist ulkelerin tarihi, sosyalizm oncesi ve sonrasıyla birlikte ele alinmalidir cercevesinde ele alinabilir. Bu gorusun -benim bildigim kadariyla- yaklasik 15 yillik gecmisi bulunuyor. Oncelikle Dogu Avrupa ulkeleri icin one surulen bu goru, genelde Fernand Braudelin tarihteki sureklilik anlayisini temel alir. Bu goruse gore, sosyo ekonomik sistemler degisse bile, belirli bolgeler ve ulkeler icin uzun donemlerde degismeyen ozellikler soz konusudur.

Ornegin Dogu Avrupa ulkeleri, sosyalizm oncesinde, sosyalizm doneminde ve sosyalizm sonrasinda surekli olarak baska guclere bagimli ulkeler oldular. Sosyalizm oncesinde bu alanda Almanya ve Carlik Rusyasi vardi, sosyalizm doneminde SSCB, sonrasinda ozellikle ABD...

Afanasiev, Rusyadaki eski bir gorusun halen de gecerli oldugunu savunuyor: Rusya ya imparatorluk olur ya da yari somurge...

Ikincisi: Afanasiev, Rusya tarihinin son 500 yillik doneminde merkezi iktidarlarin bulundugunu ve bu merkezizetcligin sivil toplumun gelismesinin onunde buyuk engel olusturdugunu belirtiyor.

Ucuncusu: Rusya Federasyonu halkinin simdiki yonetime yeniden dunya gucu haline gelme politikasini destekledigini ve bunun da Rusya icin yeni bir felaketle sonuclanacagini belirtiyor.